

EUROPEJSKI INSPEKTOR OCHRONY DANYCH

Streszczenie opinii Europejskiego Inspektora Ochrony Danych w sprawie zmienionego wniosku dotyczącego rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady w sprawie ustanowienia systemu Eurodac do porównywania odcisków palców w celu skutecznego stosowania rozporządzenia (UE) nr [...]/[...] (wersja przekształcona)

(Pełny tekst niniejszej opinii jest dostępny w wersji angielskiej, francuskiej i niemieckiej na stronie internetowej EIOD: <http://www.edps.europa.eu>)

(2013/C 28/03)

1. Wstęp

1.1. Konsultacje z EIOD

1. W dniu 30 maja 2012 r. Komisja przyjęła wniosek dotyczący przekształcenia rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady w sprawie ustanowienia systemu Eurodac do porównywania odcisków palców w celu skutecznego stosowania rozporządzenia (UE) nr [...]/[...] (ustanawiającego kryteria i mechanizmy ustalania państwa członkowskiego odpowiedzialnego za rozpatrzenie wniosku o udzielenie ochrony międzynarodowej złożonego w jednym z państw członkowskich przez obywatela kraju trzeciego lub bezpaństwowca) oraz w celu występowania o porównanie z danymi Eurodac przez organy ścigania państw członkowskich i Europol na potrzeby ochrony porządku publicznego – i zmieniającego rozporządzenie (UE) nr 1077/2011 ustanawiające Europejską Agencję ds. Zarządzania Operacyjnego Wielkoskalowymi Systemami Informatycznymi w Przestrzeni Wolności, Bezpieczeństwa i Sprawiedliwości (dalej określane jako „wniosek”) ⁽¹⁾.

2. W dniu 5 czerwca 2012 r. wniosek został przekazany EIOD przez Komisję w celu przeprowadzenia konsultacji w trybie art. 28 ust. 2 rozporządzenia (WE) nr 45/2001. EIOD zaleca umieszczenie wzmianki o niniejszych konsultacjach w preambule do rozporządzenia.

3. EIOD ubolewa, że przed przyjęciem wniosku służby Komisji nie zwróciły się do niego o przedstawienie nieformalnych uwag w trybie procedury przyjętej dla dokumentów Komisji dotyczących przetwarzania danych osobowych ⁽²⁾.

4. Wniosek został przedstawiony ministrom spraw wewnętrznych podczas posiedzenia Rady ds. Wymiaru Sprawiedliwości i Spraw Wewnętrznych w dniach 7–8 czerwca 2012 r. i jest obecnie przedmiotem dyskusji na forum Rady i Parlamentu Europejskiego. Celem jest przyjęcie rozporządzenia w trybie zwykłej procedury ustawodawczej do końca 2012 r. Niniejsza opinia EIOD ma za zadanie wnieść wkład w tę procedurę.

7. Wnioski

87. EIOD zwraca uwagę, że potrzeba udostępnienia danych Eurodac na potrzeby ochrony porządku publicznego była szeroko omawiana w ostatnich latach na forum Komisji, Rady i Parlamentu Europejskiego. Przyjmuje również do wiadomości, że udostępnienie bazy daktyloskopijnej może być pożytecznym dodatkowym narzędziem zwalczania przestępczości. EIOD przypomina zarazem, że dostęp do Eurodac niesie poważne konsekwencje dla ochrony danych osób, których dane są gromadzone w systemie Eurodac. By konieczność takiego dostępu nie budziła wątpliwości, musi być poparta jasnymi i niezaprzeczalnymi dowodami; należy też dowieść proporcjonalności przetwarzania danych. Wymóg ten nabiera jeszcze większej wagi w razie ingerencji w prawa osób, które należą do jednej z bezbronnych grup wymagających ochrony, jak przewidziano we wniosku.

88. Przedstawione dotychczas dowody – biorąc również pod uwagę wskazany powyżej szczegółowy kontekst – są zdaniem EIOD niewystarczające i nieaktualne, aby móc świadczyć o konieczności i proporcjonalności udzielenia dostępu do systemu Eurodac na potrzeby ochrony porządku publicznego. Istnieje

⁽¹⁾ COM(2012) 254 wersja ostateczna.

⁽²⁾ Ostatnie nieformalne konsultacje Komisji z EIOD w sprawie zmian rozporządzenia Eurodac odbyły się w 2008 r.

już szereg instrumentów prawnych, które pozwalają państwu członkowskiemu sprawdzić dane daktyloskopijne i inne dotyczące ochrony porządku publicznego, jakie znajdują się w posiadaniu innego państwa członkowskiego. Znacznie lepsze uzasadnienie stanowi warunek wstępny uzyskania dostępu na potrzeby ochrony porządku publicznego.

89. EIOD zaleca w tym kontekście, aby Komisja przedstawiła nową ocenę skutków, w której rozważone zostaną wszystkie odpowiednie warianty polityki, przedstawione zostaną solidne dowody i rzetelne statystyki oraz uwzględniona zostanie ocena z perspektywy praw podstawowych.

90. EIOD stwierdził kilka następujących dodatkowych kwestii:

Właściwe prawo dotyczące ochrony danych

91. EIOD kładzie nacisk na potrzebę uściślenia związku pomiędzy przepisami wniosku określającymi niektóre prawa i obowiązki w zakresie ochrony danych a decyzją ramową Rady 2008/977/JHA oraz decyzją Rady 2009/371/JHA (zob. część 4).

Warunki udostępnienia na potrzeby ochrony porządku publicznego

Jak wskazano powyżej, należy w pierwszej kolejności wykazać, że dostęp do systemu Eurodac na potrzeby ochrony porządku publicznego jest konieczny i proporcjonalny. Następnie należy uwzględnić poniższe uwagi.

92. EIOD zaleca:

- uściślenie, że przekazywanie danych Eurodac do krajów trzecich jest zabronione również w przypadku wykorzystania tych danych na potrzeby ochrony porządku publicznego (zob. pkt 43–44),
- dodanie informacji o ochronie porządku publicznego do informacji przekazywanych osobie, której dane dotyczą (zob. pkt 45),
- zapewnienie, by dostęp wskazanych organów do danych Eurodac był wyraźnie ograniczony do celów ochrony porządku publicznego (zob. pkt 49),
- uzależnienie dostępu do danych Eurodac na potrzeby ochrony porządku publicznego od uzyskania uprzedniego upoważnienia od organu sądowego lub co najmniej wprowadzenie wymogu, aby organ weryfikujący realizował swoje obowiązki i zadania w niezawisły sposób oraz nie otrzymywał wskázówek dotyczących prowadzenia weryfikacji (zob. pkt 50–51),
- dodanie „potrzeby zapobiegnięcia grożącemu niebezpieczeństwu w związku z poważnymi przestępstwami kryminalnymi lub terrorystycznymi” jako kryterium wyjątkowych okoliczności uzasadniających sprawdzenie danych Eurodac bez uprzedniej weryfikacji ze strony organu weryfikującego oraz wprowadzenie konkretnego terminu weryfikacji *ex-post* (zob. pkt 53–54),
- rozszerzenie warunków dostępu o następujące warunki: (i) uprzednie sprawdzenie wizowego systemu informacyjnego; (ii) „uzasadnione podejrzenie, że sprawca przestępstwa terrorystycznego lub innego poważnego przestępstwa kryminalnego złożył wniosek o azyl” oraz (iii) „znaczny” wkład w ochronę porządku publicznego, a także uściślenie znaczenia „uzasadnionych podstaw” (zob. pkt 56–57),
- opisanie w motywach rodzajów sytuacji uzasadniających *bezpośredni* dostęp Europolu do centralnej jednostki Eurodac oraz stwierdzenie, że ścisłe warunki dostępu obowiązujące wyznaczone organy krajowe mają również zastosowanie wobec Europolu (zob. pkt 58–59),
- zapewnienie, by porównania danych daktyloskopijnych na potrzeby ochrony porządku publicznego podlegały w każdym przypadku przynajmniej takim samym zabezpieczeniom, jakie przewidziano w odniesieniu do rozporządzenia dublińskiego (zob. pkt 62),
- uściślenie zasad przechowywania i kasowania danych (zob. pkt 64),
- wyjaśnienie, jakie ewentualne dodatkowe informacje będą przekazywane Europolowi w przypadku „trafienia” (zob. pkt 65–66),
- określenie konkretnego celu (celów) wystąpienia przez zarząd Agencji o porównanie z danymi Eurodac przez organy ścigania państwa członkowskiego, jak również anonimizację danych przez organy ścigania przed ich przekazaniem zarządowi oraz przywrócenie zasad tajemnicy zawodowej (zob. pkt 67–68),

- zapewnienie EIOD i organowi sprawującemu nadzór nad Europollem dostępu do rejestrów prowadzonych odpowiednio przez Agencję i Europol, jak również ustanowienie obowiązku prowadzenia rejestru także do celów regularnych kontroli wewnętrznych Eurodac (zob. pkt 79 i 85),
- uściślenie kwestii nadzoru nad przetwarzaniem danych przez Europol (zob. pkt 81).

Inne postanowienia

93. EIOD zaleca:

- zastąpienie systemu zachowania ciągłości funkcjonowania wymogiem posiadania planu zachowania ciągłości funkcjonowania oraz zapewnienie podstawy prawnej wdrożenia środków zawierających charakterystykę takiego planu (zob. pkt 72),
- zapewnienie, by tymczasowy lub stały brak możliwości dostarczenia odcisków palców nadających się do wykorzystania nie wpływał negatywnie na sytuację prawną danej osoby ani w żadnym razie nie stanowił wystarczającej podstawy do odrzucenia lub odmowy rozpatrzenia wniosku o azyl (zob. pkt 73),
- zapewnienie spójności obowiązków Agencji, państw członkowskich i Europolu w zakresie prowadzenia rejestru i dokumentacji przetwarzania danych (zob. pkt 77),
- poprawienie przepisów dotyczących bezpieczeństwa danych (zob. pkt 82),
- uwzględnienie EIOD wśród adresatów sprawozdania rocznego Agencji (zob. pkt 83),
- dodanie w art. 43 zobowiązania państw członkowskich i Europolu do stałego aktualizowania informacji przekazanych Komisji oraz nałożenie na Komisję wymogu udostępniania takich informacji państwom członkowskim, Europolowi i opinii publicznej „na zasadzie stale aktualizowanej publikacji elektronicznej” (zob. pkt 86).

Sporządzono w Brukseli dnia 5 września 2012 r.

Peter HUSTINX
Europejski Inspektor Ochrony Danych
